

บทที่ 4

ผลการวิจัย

การนำเสนอผลการวิจัยเรื่อง ระดับสารเคมีตกค้างในพืชผักที่ปลูกในระบบเกษตรอินทรีย์ ในกิ่งอำเภอแม่อน จังหวัดเชียงใหม่ แบ่งเป็น 2 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของเกษตรกร

- 1.1 ข้อมูลทั่วไปของเกษตรกรในการทำเกษตรอินทรีย์
- 1.2 ข้อมูลทั่วไปของสภาพแปลงเกษตรอินทรีย์ และปัจจัยที่เกี่ยวข้อง

ส่วนที่ 2 ข้อมูลการตรวจวิเคราะห์ระดับสารเคมีตกค้างในพืชผัก

- 2.1 ข้อมูลผลการตรวจวิเคราะห์ระดับสารเคมีตกค้างในพืชผักประเภทต่าง ๆ
- 2.2 ข้อมูลผลการตรวจวิเคราะห์ระดับสารเคมีตกค้างในพืชผัก แยกตามระยะเวลาการทำเกษตรอินทรีย์

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของเกษตรกร

1.1 ลักษณะของเกษตรกรทำเกษตรอินทรีย์

เกษตรกรที่ทำเกษตรอินทรีย์ทั้งหมด จำนวน 24 ครอบครัว ผู้ให้สัมภาษณ์เป็นชาย 6 คน และหญิง 18 คน อายุโดยเฉลี่ยของเกษตรกรเท่ากับ 40.8 ± 7.3 ปี พื้นที่เพาะปลูกของเกษตรกร มีทั้งหมด 147.5 ไร่ (พิสัย = 0.5-20 ไร่) และแบ่งพื้นที่สำหรับเพาะปลูกในระบบเกษตรอินทรีย์เฉลี่ยแปลงละ 4.3 ไร่ (พิสัย = 0.25-20 ไร่) การปรับปรุงดิน การเตรียมดินเพื่อการเพาะปลูกนั้น ส่วนใหญ่ร้อยละ 91.0 เกษตรกรใช้วิธีขุดดิน ทบดินให้ละเอียด แล้วยกแปลงเพาะปลูกพืชขึ้นเป็นรูปสามเหลี่ยม ส่วนการกำจัดวัชพืชที่ขึ้นแซมในแปลงเพาะปลูก เกษตรกรใช้วิธีถอนด้วยมือ หรืออาจใช้มีด จอบ ถาง ฟัน หรือตัด หรือใช้เครื่องตัดแล้วปล่อยทิ้งไว้ให้แห้งเอง แต่ทุกแปลงไม่ใช้สารเคมีในการกำจัดวัชพืช การไล่แมลงใช้วิธีปลูกพืช หรือดอกไม้ที่มีกลิ่นฉุน ปลูกสลับระหว่างแปลง เช่น ดอกดาวเรือง ตะไคร้หอม ใบกระเพรา เพื่อไล่แมลงศัตรูพืช การรักษาความชุ่มชื้นให้แก่ดินนั้น เกษตรกรใช้วิธีปลูกพืชคลุมดิน เช่น พืชตระกูลถั่ว ร้อยละ 91.0 ที่เหลือใช้วิธีตัดก้านกล้วยคลุมโคนต้นไม้ และใช้ฟาง หญ้า แกลบ คลุมดิน เกษตรกรประมาณร้อยละ 91.7 ซื้อเมล็ดพันธุ์พืช (กะหล่ำปลี, ผักกวางตุ้ง) จากตลาดทั่วไป โดยที่เกษตรกรส่วนหนึ่ง (ร้อยละ 8.3) ผลิตเมล็ดพันธุ์พืช (ผักทอง, มะเขือพวง, พริกชี้หนู) และขยายพันธุ์พืชโดยการตอนกิ่ง ระบบการปลูกพืชของเกษตรกรใช้วิธีการปลูกพืชหลายชนิดรวมกันในแปลงเพาะปลูก โดยมีพืชหลักคือไม้ผลและพืชผักพื้นบ้านต่าง ๆ และเกษตรกรปลูกพืชหมุนเวียนเป็นพืชตระกูลถั่ว และพืชผักต่าง ๆ ตามฤดูกาล ซึ่งมีทั้งพืชผักประเภทบริโภคใบ เช่น ผักคะน้า ผักกาดขาว ผักกาดหอม ผักสลัด ผักคื่นช่าย ผักชี ผักประเภทบริโภคผลหรือฝัก เช่น ถั่วฝักยาว มะเขือเปราะ มะเขือเทศ ถั่วลิ้นเต่า ถั่วแขก ถั่วพู มะเขือยาว นอกจากนี้เป็นพืชที่บริโภคหัว เช่น มันเทศ หัวผักกาดขาว ฝรั่ง เป็นต้น

1.2 ข้อมูลทั่วไปของสภาพแปลงเกษตรอินทรีย์ และปัจจัยที่เกี่ยวข้อง

ตาราง 2 ข้อมูลทั่วไปของสภาพแปลงเกษตรอินทรีย์

ลักษณะข้อมูล	จำนวนแปลง	ร้อยละ
1. กลุ่มเกษตรอินทรีย์แยกตามระยะเวลาที่ทำเกษตรอินทรีย์		
มากกว่า 5 ปี	6	25.0
1-5 ปี	8	33.3
น้อยกว่า 1 ปี	10	41.7
2. ลักษณะพื้นที่เพาะปลูก		
ที่ดอน	13	54.2
ที่ลุ่ม	8	33.3
ที่สูง	3	12.5
3. ชนิดปุ๋ยที่ใช้		
ปุ๋ยหมัก	16	66.7
ปุ๋ยคอก	4	16.7
ปุ๋ยพืชสด	4	16.7
4. ระบบการปลูกพืช		
ปลูกพืชหลายชนิดรวมกัน	21	87.5
ปลูกพืชชนิดเดียว	2	8.3
ปลูกพืชหมุนเวียน	1	4.2
5. แหล่งน้ำที่ใช้รดพืชผัก		
บ่อน้ำตื้น	14	58.3
แม่น้ำ	5	20.8
น้ำประปาภูเขา	5	20.8

ตาราง 2 (ต่อ)

ลักษณะข้อมูล	จำนวนแปลง	ร้อยละ
6. ความถี่ของการรดน้ำ		
ทุกวัน	13	54.2
ทุก 2 วัน	7	29.2
ทุก 3 วัน	4	16.7

จากตาราง 2 แสดงจำนวนแปลงและระยะเวลาที่เกษตรกรทำเกษตรระบบเกษตรอินทรีย์ กลุ่มที่ 1 เป็นกลุ่มที่เกษตรกรทำการเพาะปลูกในระบบเกษตรอินทรีย์มากกว่า 5 ปี มีจำนวนทั้งหมด 6 แปลง คิดเป็นร้อยละ 25.0 กลุ่มที่ 2 เป็นเกษตรกรกลุ่มที่ทำการเพาะปลูกในระบบเกษตรอินทรีย์เป็นระยะเวลา 1-5 ปี จำนวน 8 แปลง คิดเป็นร้อยละ 33.3 กลุ่มที่ 3 เป็นเกษตรกรที่ทำเกษตรอินทรีย์น้อยกว่า 1 ปี เป็นจำนวน 10 แปลง ร้อยละ 41.7 ลักษณะพื้นที่เพาะปลูก และจำนวนแปลงในแต่ละพื้นที่แบ่งเป็นแปลงเกษตรอินทรีย์ที่อยู่ในที่ดอนจำนวน 13 แปลง หรือคิดเป็นร้อยละ 54.2 และที่อยู่ในที่ราบลุ่มมีจำนวน 8 แปลง หรือคิดเป็นร้อยละ 33.3 และแปลงเกษตรอินทรีย์ที่อยู่บนที่สูง จำนวน 3 แปลง คิดเป็นร้อยละ 12.5 ชนิดปุ๋ยอินทรีย์ที่ใช้ในการเพาะปลูก โดยที่แปลงเกษตรอินทรีย์จำนวน 16 แปลง หรือร้อยละ 66.7 ใช้ปุ๋ยหมัก และแปลงที่ใช้ปุ๋ยคอกมีจำนวน 4 แปลง หรือร้อยละ 16.7 และแปลงที่ใช้ปุ๋ยพืชสดมีจำนวน 4 แปลง หรือร้อยละ 16.7 ระบบการปลูกพืชในแปลงเพาะปลูกของการทำเกษตรอินทรีย์ที่มีการเพาะปลูกพืชชนิดเดียว จำนวน 2 แปลง หรือร้อยละ 8.3 มีการปลูกพืชหลายชนิดจำนวน 21 แปลง หรือร้อยละ 87.5 และมีการปลูกพืชหมุนเวียนจำนวน 1 แปลง หรือร้อยละ 4.2 น้ำจากแหล่งต่าง ๆ ที่ใช้รดพืชผักมี 3 แหล่ง คือ จากบ่อน้ำตื้น จากแม่น้ำ และจากน้ำประปาภูเขา แปลงเกษตรอินทรีย์จำนวน 14 แปลง หรือร้อยละ 58.3 ใช้น้ำจากบ่อน้ำตื้น จำนวนแปลงทั้งหมด 5 แปลง หรือร้อยละ 20.8 ที่ใช้น้ำจากแม่น้ำ และแปลงจำนวน 5 แปลง หรือร้อยละ 20.8 ใช้น้ำจากน้ำประปาภูเขา ความถี่ของการรดน้ำผักในแปลงเกษตรอินทรีย์ จำนวนแปลงผัก 13 แปลง หรือร้อยละ 54.7 ที่รดน้ำผักทุกวัน และจำนวนแปลงผัก 7 แปลงหรือร้อยละ 29.2 ที่รดน้ำผักทุกสองวัน และจำนวนแปลงผัก 4 แปลง หรือร้อยละ 16.7 ที่รดน้ำผักทุกสามวัน

ส่วนที่ 2 ข้อมูลการตรวจวิเคราะห์ระดับสารเคมีตกค้างในพืชผัก

2.1 ข้อมูลผลการตรวจวิเคราะห์ระดับสารเคมีตกค้างในพืชผักประเภทต่าง ๆ

ตาราง 3 ผลการตรวจระดับสารเคมีตกค้างในพืชผักประเภทบริโภค

ชื่อผัก	ระดับสารเคมีตกค้างในพืชผัก				รวม ตัวอย่าง
	ไม่พบ		พบปลอดภัย		
	จำนวนตัวอย่าง	ร้อยละ	จำนวนตัวอย่าง	ร้อยละ	
ผักบุ้ง	17	100.0	-	-	17
ผักกวางตุ้ง	14	87.5	2	12.5	16
ผักกาดขาวปลี	14	87.5	2	12.5	16
กะหล่ำดอก	13	86.7	2	13.3	15
ชะอม	12	92.3	1	7.7	13
คะน้า	12	100.0	-	-	12
กะหล่ำปลี	11	100.0	-	-	11
ผักบร็อกเคอรี	10	90.9	1	9.1	11
ผักชี	8	100.0	-	-	8
ผักกาดเขียวปลี	6	85.7	1	14.3	7
ผักฮ่องเต้	6	100.0	-	-	6
ตะไคร้	4	100.0	-	-	4
ผักชีฝรั่ง	3	100.0	-	-	3
ใบเตย	3	100.0	-	-	3
ผักปิ้ง	3	100.0	-	-	3
สาระแหน่	2	100.0	-	-	2
ขึ้นฉ่าย	1	100.0	-	-	1
ผักกาดหอม	1	100.0	-	-	1

จากการตรวจระดับสารเคมีตกค้างในพืชผักประเภทบริโภคใบ ทั้งผักจีนและผักพื้นบ้านตามตาราง 3 ประกอบด้วย ผักบุ้ง ผักคะน้า กะหล่ำปลี สะระแหน่ ผักชี ผักฮ่องเต้ ตะไคร้ ผักชีฝรั่ง ใบเตย ผักป๋อง พืชผักทั้ง 10 ชนิด ตรวจไม่พบสารเคมีกำจัดศัตรูพืชตกค้าง แต่พบสารเคมีตกค้างในระดับปลอดภัยในพืชผัก 5 ชนิด คือ ผักกวางตุ้งจำนวน 16 ตัวอย่าง พบสารเคมีตกค้าง 2 ตัวอย่าง (12.5%) และในผักกาดขาวปลี 16 ตัวอย่าง พบสารเคมีตกค้าง 2 ตัวอย่าง (12.5%) กะหล่ำดอก 15 ตัวอย่าง พบสารตกค้าง 2 ตัวอย่าง (13.3%) ผักบร็อคเคอร์รี่พบ 1 ตัวอย่าง จาก 11 ตัวอย่าง (9.1%) และพบสารเคมีตกค้างในผักกาดเขียวปลี 1 ตัวอย่าง (14.3%) จากผักทั้งหมด 7 ตัวอย่าง นอกจากนั้นไม่พบสารเคมีตกค้างในผักที่เหลือ ตามตาราง 3

ตาราง 4 ผลการตรวจระดับสารเคมีตกค้างในพืชผักประเภทบร็อกโคลและผัก

ชื่อผัก	ระดับสารเคมีตกค้างในพืชผัก						รวม ตัวอย่าง
	ไม่พบ		พบปลอดภัย		พบไม่ปลอดภัย		
	จำนวน ตัวอย่าง	ร้อยละ	จำนวน ตัวอย่าง	ร้อยละ	จำนวน ตัวอย่าง	ร้อยละ	
ถั่วฝักยาว	18	85.7	3	14.3	-	-	21
พริกขี้หนู	10	55.5	7	38.9	1	5.5	18
มะเขือยาว	10	100.0	-	-	-	-	10
กระเจี๊ยบเขียว	7	100.0	-	-	-	-	7
มะเขือเทศ	4	80.0	1	20.0	-	-	5
ข้าวโพดฝักอ่อน	4	80.0	1	20.0	-	-	5
มะเขือพวง	3	100.0	-	-	-	-	3
มะเขือเปราะ	3	100.0	-	-	-	-	3
ผักขี้หูด	3	100.0	-	-	-	-	3
ฟักเขียว	3	100.0	-	-	-	-	3
บวบเหลี่ยม	2	66.7	1	33.3	-	-	3
ถั่วแขก	2	66.7	1	33.3	-	-	3
พริกหนุ่ม	2	25.0	3	75.0	-	-	5
มะระหวาน	2	100.0	-	-	-	-	2
ถั่วแปบ	2	100.0	-	-	-	-	2
ถั่วพู	2	100.0	-	-	-	-	2
ฟักทอง	1	100.0	-	-	-	-	1
แตงญี่ปุ่น	1	100.0	-	-	-	-	1

จากตาราง 4 แสดงให้เห็นถึงระดับสารเคมีตกค้างในพืชผักประเภทบรีโกลผลและผัก โดยตรวจในถั่วฝักยาว 21 ตัวอย่าง พบสารเคมีตกค้างในระดับปลอดภัย 3 ตัวอย่าง (15.0%) ในพริกชี้หนู 18 ตัวอย่าง พบสารเคมีตกค้างในระดับปลอดภัย 7 ตัวอย่าง (38.9%) และพบในระดับไม่ปลอดภัย 1 ตัวอย่าง (5.9%) ตรวจในมะเขือเทศ 5 ตัวอย่าง พบสารเคมีตกค้างในระดับปลอดภัย 1 ตัวอย่าง (20.0%) ผลการตรวจระดับสารเคมีตกค้างในข้าวโพดฝักอ่อน 5 ตัวอย่าง พบสารเคมีตกค้างในระดับปลอดภัย 1 ตัวอย่าง (20.0%) พบในบวบเหลี่ยม และถั่วแขกชนิดละ 1 ตัวอย่าง (33.3%) และพบในพริกหนุ่มและมะระหวานชนิดละ 3 ตัวอย่าง (75.0%) ไม่พบสารเคมีตกค้างในพืชผักอื่น ๆ เช่น มะเขือยาว กระเจี๊ยบเขียว มะเขือพวง มะเขือเปราะ ผักชีหูด พริกเขียว ถั่วแปบ ถั่วพู ฟักทอง และแตงญี่ปุ่น

ตาราง 5 ผลการตรวจระดับสารเคมีตกค้างในพืชผักประเภทบรีโกลหัว

ชื่อผัก	ระดับสารเคมีตกค้างในพืชผัก						รวม ตัวอย่าง
	ไม่พบ		พบปลอดภัย		พบไม่ปลอดภัย		
	จำนวน ตัวอย่าง	ร้อยละ	จำนวน ตัวอย่าง	ร้อยละ	จำนวน ตัวอย่าง	ร้อยละ	
หัวผักกาด	2	50.0	1	25.0	1	25.0	4
มันแกว	2	100.0	-	-	-	-	2
ขมิ้น	3	100.0	-	-	-	-	3
ข่า	4	100.0	-	-	-	-	4

จากผลการตรวจระดับสารเคมีตกค้างในพืชผักประเภทบรีโกลหัว 4 ชนิด ตามตารางที่ 5 ไม่พบสารเคมีตกค้างในมันแกว ขมิ้น ข่า แต่พบสารเคมีตกค้างในหัวผักกาดในระดับพบปลอดภัย 1 ตัวอย่าง (25.0%) และพบไม่ปลอดภัย 1 ตัวอย่าง (25.0%)

2.2 ข้อมูลผลการตรวจวิเคราะห์ระดับสารเคมีตกค้างในพืชผักที่มีระยะเวลาการทำเกษตรอินทรีย์ที่แตกต่างกัน

ตาราง 6 ผลการตรวจระดับสารเคมีตกค้างในพืชผักแต่ละชนิดของเกษตรกร จำแนกตามระยะเวลาที่ต่างกัน

ชื่อผัก	ระยะเวลาของการทำเกษตรอินทรีย์	ระดับสารเคมีตกค้างในพืชผักตัวอย่าง			รวมจำนวนตัวอย่าง
		ไม่พบจำนวน	พบปลอดภัยจำนวน	พบไม่ปลอดภัยจำนวน	
ผักกวางตุ้ง					
	> 5 ปี	3	1	-	4
	1-5 ปี	1	1	-	2
	< 1 ปี	10	-	-	10
ผักกาดขาวปลี (พันธุ์เบา)					
	> 5 ปี	4	2	-	6
	1-5 ปี	1	-	-	1
	< 1 ปี	9	-	-	9
ผักกาดเขียวปลี					
	> 5 ปี	2	1	-	3
	1-5 ปี	-	-	-	-
	< 1 ปี	4	-	-	4
กะหล่ำดอก					
	> 5 ปี	4	1	-	5
	1-5 ปี	-	-	-	-
	< 1 ปี	9	1	-	10

ตาราง 6 (ต่อ)

ชื่อผัก	ระยะเวลาของ การทำ เกษตรอินทรีย์	ระดับสารเคมีตกค้างในพืชผักตัวอย่าง			รวม จำนวน ตัวอย่าง
		ไม่พบ จำนวน	พบปลอดภัย จำนวน	พบไม่ปลอดภัย จำนวน	
บร็อกเคอรี่					
	> 5 ปี	3	-	-	3
	1-5 ปี	2	-	-	2
	< 1 ปี	5	-	1	6
กะหล่ำปลี					
	> 5 ปี	3	-	-	3
	1-5 ปี	1	-	-	1
	< 1 ปี	7	-	-	7
ผักคะน้า					
	> 5 ปี	4	-	-	4
	1-5 ปี	-	-	-	-
	< 1 ปี	8	-	-	8
ผักขอม					
	> 5 ปี	2	1	-	3
	1-5 ปี	4	-	-	4
	< 1 ปี	6	-	-	6
ผักบุ้ง					
	> 5 ปี	2	-	-	2
	1-5 ปี	1	-	-	1
	< 1 ปี	3	-	-	3

ตาราง 6 (ต่อ)

ชื่อผัก	ระยะเวลาของ การทำ เกษตรอินทรีย์	ระดับสารเคมีตกค้างในพืชผักตัวอย่าง			รวม จำนวน ตัวอย่าง
		ไม่พบ จำนวน	พบปลอดภัย จำนวน	พบไม่ปลอดภัย จำนวน	
กระเจียบเขียว					
	> 5 ปี	3	-	-	3
	1-5 ปี	1	-	-	1
	< 1 ปี	3	-	-	3
ถั่วฝักยาว					
	> 5 ปี	6	1	-	7
	1-5 ปี	3	-	-	3
	< 1 ปี	9	2	-	11
ข้าวโพดฝักอ่อน					
	> 5 ปี	1	-	1	2
	1-5 ปี	-	-	-	-
	< 1 ปี	3	-	-	3
มะเขือยาว					
	> 5 ปี	2	-	-	2
	1-5 ปี	-	-	-	-
	< 1 ปี	8	-	-	8
พริกชี้ฟ้า					
	> 5 ปี	3	1	-	4
	1-5 ปี	1	3	-	4
	< 1 ปี	6	3	1	10

ตาราง 6 (ต่อ)

ชื่อผัก	ระยะเวลาของ การทำ เกษตรอินทรีย์	ระดับสารเคมีตกค้างในพืชผักตัวอย่าง			รวม จำนวน ตัวอย่าง
		ไม่พบ จำนวน	พบปลอดภัย จำนวน	พบไม่ปลอดภัย จำนวน	
มะเขือเทศ	> 5 ปี	2	-	-	2
	1-5 ปี	1	-	-	1
	< 1 ปี	1	1	-	2

จากตาราง 6 แสดงผลการตรวจระดับสารเคมีตกค้างในพืชผักที่ปลูกในระบบเกษตรอินทรีย์ของเกษตรกรทั้ง 3 กลุ่ม โดยกำหนดให้กลุ่มที่ 1 คือ กลุ่มเกษตรกรที่ทำเกษตรอินทรีย์มานานมากกว่า 5 ปี กลุ่มที่ 2 คือ กลุ่มเกษตรกรที่ทำเกษตรอินทรีย์มา 1-5 ปี กลุ่มที่ 3 คือ กลุ่มเกษตรกรที่ทำเกษตรอินทรีย์น้อยกว่า 1 ปี แบ่งผลการตรวจออกเป็น 3 ระดับคือ ไม่พบสารเคมีตกค้าง พบสารเคมีตกค้างแต่อยู่ในระดับที่ปลอดภัย และพบสารเคมีตกค้างในระดับที่ไม่ปลอดภัย นำเสนอตัวอย่างพืชผักแต่ละชนิดที่ตรวจสอบได้ผลดังนี้คือ ผลการตรวจผักกวางตุ้งในเกษตรกรกลุ่มที่ 1 จำนวน 4 ตัวอย่าง พบสารเคมีตกค้างอยู่ในระดับที่ปลอดภัย 1 ตัวอย่าง เกษตรกรกลุ่มที่ 2 จำนวน 2 ตัวอย่าง พบสารเคมีตกค้างอยู่ในระดับที่ปลอดภัย 1 ตัวอย่าง เกษตรกรกลุ่มที่ 3 จำนวน 10 ตัวอย่าง ตรวจไม่พบสารเคมีตกค้าง ผลการตรวจผักกาดขาวปลี (ชนิดพันธุ์เบา) ในเกษตรกรกลุ่มที่ 1 จำนวน 6 ตัวอย่าง พบสารเคมีตกค้างในระดับที่ปลอดภัย 2 ตัวอย่าง เกษตรกรกลุ่มที่ 2 และ 3 จำนวน 1 ตัวอย่าง และ 9 ตัวอย่าง ไม่พบสารเคมีตกค้าง ผักกาดเขียวปลีของเกษตรกรกลุ่มที่ 1 จำนวน 3 ตัวอย่าง พบสารเคมีตกค้างในระดับปลอดภัย 1 ตัวอย่าง สำหรับการตรวจกะหล่ำดอกในกลุ่มที่ 1 และ 3 จำนวน 4 และ 9 ตัวอย่าง ตามลำดับ พบสารเคมีตกค้างในระดับปลอดภัย 1 ตัวอย่าง บริเวณเคอร์ตรวจพบระดับสารเคมีตกค้างในระดับไม่ปลอดภัยในเกษตรกรกลุ่มที่ 3 จำนวน 1 ตัวอย่าง จาก 6 ตัวอย่าง ผลการตรวจกะหล่ำปลี ผักคะน้า ผักบุ้ง กระเจี๊ยบเขียว และมะเขือยาว จากแปลงปลูกของเกษตรกรทั้ง 3 กลุ่ม ไม่พบสารเคมีตกค้าง สำหรับผักชะอมพบสารเคมีตกค้างในแปลงของเกษตรกรกลุ่มที่ 1 จำนวน 1 ตัวอย่าง จากทั้งหมด 3 ตัวอย่าง นอกจากนี้พบสารเคมีตกค้างในระดับไม่ปลอดภัยในข้าวโพดฝักอ่อนของเกษตรกรกลุ่มที่ 1 จำนวน 1 ตัวอย่าง และพบในพริกชี้ฟ้า 1 ตัวอย่าง จากแปลงเกษตรกรกลุ่มที่ 3 และพบสารเคมีตกค้างในระดับปลอดภัยในมะเขือเทศ 1 ตัวอย่าง จากทั้งหมด 2 ตัวอย่าง ในเกษตรกรกลุ่มที่ 3

ตาราง 7 ผลการตรวจระดับสารเคมีตกค้างในพืชผักทั้งหมดแยกตามระยะเวลาการทำเกษตรอินทรีย์

ระยะเวลาของการทำเกษตรอินทรีย์	ระดับสารเคมีตกค้างในพืชผักตัวอย่าง						รวมตัวอย่าง
	ไม่พบ		พบปลอดภัย		พบไม่ปลอดภัย		
	จำนวนตัวอย่าง	ร้อยละ	จำนวนตัวอย่าง	ร้อยละ	จำนวนตัวอย่าง	ร้อยละ	
> 5 ปี	64	86.5	9	12.2	1	1.3	74
1-5 ปี	43	89.5	5	10.4	-	-	48
< 1 ปี	124	90.5	9	6.6	4	2.9	137
รวม	231	89.2	23	8.9	5	1.9	259

จากการนำตัวอย่างพืชผักจากแปลงเกษตรอินทรีย์ไปตรวจหาระดับสารเคมีตกค้างตามตาราง 7 เมื่อนำพืชผักของเกษตรกรกลุ่มที่ 1 ที่ทำเกษตรอินทรีย์มานานกว่า 5 ปี ไปตรวจจำนวน 74 ตัวอย่าง พบสารเคมีตกค้างในระดับปลอดภัย 9 ตัวอย่าง (12.2%) ในระดับไม่ปลอดภัย 1 ตัวอย่าง (1.3%) กลุ่มที่ 2 ทำเกษตรอินทรีย์มาเป็นเวลา 1-5 ปี จำนวน 48 ตัวอย่าง พบสารเคมีตกค้างในระดับปลอดภัย 5 ตัวอย่าง (10.4%) และเกษตรกรกลุ่มที่ 3 ทำเกษตรอินทรีย์มาเป็นเวลาน้อยกว่า 1 ปี จำนวน 137 ตัวอย่าง พบสารเคมีตกค้างในระดับปลอดภัย 9 ตัวอย่าง (6.6%) พบสารเคมีตกค้างในระดับไม่ปลอดภัย 4 ตัวอย่าง (2.9%)